

Guia docent de l'assignatura

“Cures Infermeres en Situacions Complexes”

2023/2024

Codi: 106115

Crèdits ECTS: 3

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500891 Infermeria	OB	3	1

Contacte	Utilització d'idiomes
<p>Responsable: Román Abal, Eva eroman@santpau.cat</p> <p>Professorat: Román Abal, Eva eroman@santpau.cat</p> <p>Torres Quintana, Antonio ATorresQ@santpau.cat</p> <p>Mariné Méndez, Albert Amarine@santpau.cat</p> <p>Laura González Gilarte lagonzalez@vhebron.net</p> <p>Eulalia Castillo Mestres ecastillo@guttmann.com</p> <p>Iria González IGonzalezA@santpau.cat</p>	<p>Llengua vehicular majoritària: Català</p> <p>Grup íntegre en anglès: No</p> <p>Grup íntegre en català: No</p> <p>Grup íntegre en castellà: No</p>

Prerequisites

No hi ha prerequisites oficials, però és aconsellable haver assumit els coneixements de les assignatures: Pràcticums I, II, III, Funció del Cos Humà I i II i Cures Infermeres a l'Adult I.

Contextualització i Objectius

Aquesta assignatura forma part del mòdul de formació Ciències de la Infermeria, matèria Infermeria Clínica i està planificada al cinquè semestre del grau.

La finalitat principal d'aquesta assignatura és capacitar als estudiants perquè adquireixin les competències relacionades amb l'atenció d'infermeria a les persones en situacions de salut complexes, identificant i aplicant les guies de pràctiques clíniques i els indicadors de qualitat de les cures en infermeria.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

1. Identificar les característiques específiques del pacient en situacions complexes de salut.
2. Analitzar tot el procés d'atenció d'infermeria del pacient en situacions complexes de salut (valoració-problemes-accions i avaluació).
3. Aplicar en base a l'evidència les cures infermeres específics del pacient en situacions complexes de salut diferents fases de la seva malaltia.
4. Mostrar una actitud analítica i reflexiva en l'atenció del pacient en situació complexa de salut.

Competències i Resultats d'aprenentatge

Competències	Resultats d'aprenentatge
ESPECÍFIQUES	
E01. Prestar una atenció sanitària tècnica i professional adequada a les necessitats de salut de les persones que s'atenen, d'acord amb l'estat de desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que s'estableixen a les normes legals i deontològiques aplicables.	E01.13. Descriure les alteracions de salut més prevalents a l'adult, les manifestacions (necessitats alterades) i les cures infermeres a desenvolupar en aquests problemes de salut. E01.22. Demostrar habilitat en l'execució de procediments i tècniques d'infermeria.
E02. Planificar i prestar cures d'infermeria adreçades a les persones, família o grups, enfocades als resultats en salut, avaluant llur impacte mitjançant guies de pràctica clínica i assistencial, que descriuen els processos pels quals es diagnostica, tracta o cuida un problema de salut.	E02.01. Identificar les guies de pràctica clínica i assistencials relacionades amb l'atenció a les demandes de salut de les persones durant tot el cicle vital i en les alteracions que es puguin presentar.
E05. Dissenyar sistemes de cures adreçades a les persones, família o grups, avaluant llur impacte i establint les modificacions oportunes.	E05.06. Aplicar els coneixements sobre la fisiopatologia i els condicionants de la salut en les cures infermeres.
E09. Fomentar estils de vida saludables, l'auto-cura, tot recolzant el coneixement de les conductes preventives i terapèutiques.	E09.05. Identificar els factors de risc determinants en el procés de salut-malaltia a nivell físic, emocional, social i ambiental.
E10. Protegir la salut i el benestar de les persones, família o grups atesos tot garantint la seva seguretat.	E10.07. Descriure les normes de seguretat a tenir en compte davant de problemes produïts per situacions clíniques relacionades amb l'administració farmacològica d'acord a la normativa vigent.

<p>E18. Demostrar que coneix les estratègies per adoptar mesures de confort i atenció de símptomes adreçades a la persona i la família, en l'aplicació de cures pal·liatives que contribueixen a alleugerir la situació de malalts en situació avançada i terminal.</p>	<p>E18.01. Identificar les necessitats d'atenció i les estratègies de cures infermeres a les persones en situació de malaltia avançada i en situació de final de vida així com les de llurs familiars.</p> <p>E18.02. Analitzar les bases de les cures pal·liatives en persones en situació crítica i processos de final de vida.</p> <p>E18.03. Analitzar les bases de les cures en persones amb dolor.</p> <p>E18.04. Identificar les diferents mesures de confort a nivell físic, emocional i espiritual en la fase avançada de la malaltia i en situació de final de la vida.</p> <p>E18.05. Dissenyar cures adreçades a persones en situació de malaltia avançada i en situació de final de vida que recullin les estratègies adequades per a millorar el confort i alleugerir la situació, posant atenció als valors i preferències de les persones malaltes i les seves famílies.</p> <p>E18.06. Reconèixer les respostes psicosocials davant la pèrdua i la mort i conèixer les mesures oportunes per ajudar a les persones i famílies en aquestes circumstàncies.</p>
<p>E20. Utilitzar la metodologia científica a les seves intervencions.</p>	<p>E20.03. Desenvolupar habilitats d'aplicació del mètode científic a les intervencions infermeres.</p>
GENERALS / BÀSIQUES	
<p>G01. Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat</p>	<p>G01.03 Adquirir i utilitzar els instruments necessaris per a desenvolupar una actitud crítica i reflexiva.</p>
<p>G02. Actuar en l'àmbit de coneixement propi valorant l'impacte social, econòmic i mediambiental.</p>	<p>G02.01. Identificar les implicacions socials, econòmiques i mediambientals de les activitats acadèmiques i professionals de l'àmbit de coneixement propi.</p>
<p>G03. Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.</p>	<p>G03.02. Analitzar críticament els principis i valors que regeixen l'exercici de la professió infermera.</p> <p>G03.03. Analitzar les dificultats, els prejudicis i les discriminacions, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.</p>

G04. Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.	G04.02. Analitzar les desigualtats de gènere així com els factors que les sustenten des dels diferents sistemes: El sistema familiar, el de parentiu, l'econòmic, el polític, el simbolisme i els sistemes educatius.
B01. Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.	
B03. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.	

Continguts

MÒDUL 1. Atenció d'infermeria a la persona en situació complexa de salut.

- Atenció d'infermeria a la persona amb alteracions nefro-urològiques
- Atenció d'infermeria a la persona amb processos oncològics.
- Atenció d'infermeria a la persona amb alteracions neurodegeneratives
- Atenció d'infermeria al "gran cremat"
- Atenció d'infermeria a la persona immunodeprimida
- Atenció d'infermeria a la persona amb intoxicació farmacològica

MÒDUL 2. Atenció d'infermeria a la persona al final de la vida.

- Atenció d'infermeria a la persona i família durant el procés de final de vida

Metodologia

El plantejament metodològic de l'assignatura considera l'estudiant com a protagonista del procés d'ensenyament i aprenentatge, sent actiu en totes les fases que integren l'assignatura.

Activitats dirigides:

Teoria: L'assignatura disposa d'un únic grup de teoria. Per tal d'afavorir la participació activa, es proporciona als estudiants, articles i documents de treball amb la finalitat que puguin fer una lectura prèvia a les classes teòriques.

Activitats supervisades:

Treballs de casos clínics en grup: L'alumnat ha de dur a terme activitats vinculades amb el temari, basades en el desenvolupament i la resolució de casos, en grups reduïts. Es proposa un guió orientatiu de com realitzar el treball.

Tant el treball individual com el treball en grup s'entregaran el mateix dia de la prova escrita tipus test.

En el quadre següent es mostra la planificació de les activitats dirigides, supervisades i autònomes:

Activitats formatives

Activitats	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides Teoria (TE): Pràctiques en aula (PAUL):	20,5 2	0,82 0,08	<i>E01.13, E01.22, E02.01, E05.06, E09.05, E10.07, E18.01, E18.02, E18.03, E18.04, E18.05, E18.06, E20.03</i>
Tipus: Supervisades Tutoria:	1	0,04	<i>E01.13, E02.01, E09.05, E10.07, E18.01, E18.05, E18.06, E20.03</i>
Tipus: Autònomes Estudi personal. Consultes bibliogràfiques i de documents. Elaboració de treball.	45	1,8	<i>E02.01, E05.06, E09.05, E10.07, E18.02, E18.03, E20.03</i>

El professorat destinarà aproximadament uns 15 minuts un cop finalitzada l'assignatura a permetre que els seus estudiants puguin respondre les enquestes de valoració sobre l'actuació docent i l'assignatura.

Avaluació

L'avaluació ha de permetre verificar el grau d'aprenentatge assolit, en base als objectius i competències del programa.

Els estudiants disposen d'una única convocatòria per curs acadèmic per a superar l'assignatura. La progressió acadèmica i la superació de l'assignatura es valora mitjançant:

Avaluació continuada

L'objectiu d'avaluació continuada es que l'estudiant pugui conèixer el seu progrés acadèmic durant el procés formatiu de forma que li faciliti la millora així com verificar la seva evolució i progrés de l'aprenentatge.

S'estableix una avaluació continua i formativa mitjançant activitats avaluatives distribuïdes al llarg del curs, el pes i instruments dels quals es descriuen a continuació:

- **Avaluació escrita:** prova objectiva tipus test que es realitza al finalitzar els mòduls I i II (50%).
- **Avaluació mitjançant casos pràctics i resolució de problemes** (Activitat grupal sobre l'anàlisi d'articles que tracten un problema de salut complexa) (15%)
- **Avaluacions de tipus pràctic** (Activitat individual sobre exercicis de càlcul de dosi) (35%)

En les proves tipus test les respostes negatives resten segons la següent fórmula:

$x = \text{encerts} - (\text{errors} / n - 1)$, sent n el nombre d'opcions de resposta.

Les indicacions del treball individual i en grup les estableix el/la professor/a al principi de curs.

La qualificació de l'assignatura ve donada per la suma ponderada en las notes obtingudes en aquestes proves descrites a partir d un 5 en cadascuna d'elles.

Es realitzarà retroacció del resultats de les proves d'avaluació a través de l'aula i de tutories si s'escau.

La rúbrica d'avaluació del treball està disponible a l'aula virtual

Qualificació:

- 0 a 4,9: Suspens
- 5,0 a 6,9: Aprovat
- 7,0 a 8,9: Notable
- 9,0 a 10: Excel·lent (en el cas que l'estudiant hagi obtingut una nota igual o superior a 9, podrà optar, a criteri del professor/a, a una matrícula d'honor).

Avaluació única

1. En aquesta assignatura ha d'assistir a l'aula el dia/ dies que estiguin programats per treball grupal
2. La data de la prova única coincidirà amb la data de la darrera prova d'avaluació continuada que apareix en la programació diària i en el calendari de les activitats formatives i avaluatives.
3. L'avaluació única consistirà en:
  - Prova 1 que consistirà en un **examen tipus test dels mòduls I i II** i pondera un **50%**
  - Prova 2 que consistirà en una **activitat individual de resolució de casos pràctics** i pondera un **35%**
  - Prova 3 que consistirà en una **activitat grupal sobre l'anàlisi d'un article** i pondera un **15%**

Activitat de recuperació

1. Es determina una única data per a l'activitat de recuperació per a tots els estudiants estiguin o no acollits a avaluació única.
2. Es proposa una activitat de recuperació als estudiants que hagin estat avaluats prèviament per un conjunt d'activitats el pes mínim dels quals equivalgui a 2/3 parts de la qualificació total de l'assignatura i que hagin obtingut una nota final inferior a 5 i superior a 3,5.
3. Aquesta prova consistirà en una activitat avaluativa de la/les prova/es no superades.
4. Les proves de recuperació seran determinades pel professorat.
5. El/La professor/a pot excloure del procés de recuperació aquelles activitats que, per la seva naturalesa, consideri que no son recuperables.
6. En el cas que l'estudiant superi la prova de recuperació corresponent a la part suspesa, la nota màxima d'aquesta serà un 5.
7. La nota de la recuperació substituirà la nota obtinguda originalment i es re calcularà la nota ponderada final.
8. Un cop superada l'assignatura, aquesta no podrà ser objecte de nova avaluació.

No avaluable

Es considerarà no avaluable quan l'estudiant no hagi participat en cap de les activitats d'avaluació.

Revisió de la nota final

Una vegada publicada la nota final, l'estudiant pot sol·licitar la revisió de la prova final en el període determinat a tal efecte. No s'accepten sol·licituds de revisió en dates fora del límit establert.

Procediment en cas de còpia/ plagi

1. La **còpia o plagi** en qualsevol tipus d'activitat d'avaluació constitueixen un delicte, i es penalitzarà amb un 0 com a nota de l'assignatura perdent la possibilitat de recuperar-la, tant si és un treball individual com en grup (en aquest cas, tots els membres del grup tindran un 0).
2. Si durant la realització d'un treball individual a classe, el professorat considera que un estudiant està intentant copiar o se li descobreix algun tipus de document o dispositiu no autoritzat pel professorat, es qualificarà el mateix amb un 0, sense opció de recuperació, i per tant, tindrà suspesa l'assignatura.
3. Es considerarà que un treball, activitat o examen està "copiat" quan reproduïx tot o una part significativa del treball d'un/a mateix/a, d'un altre company o companya.
4. Es considerarà que un treball o activitat està "plagiat" quan es presenta com a propi una part d'un text d'un autor o autora sense citar les fonts, independentment que les fonts originàries siguin en paper o en format digital.

Aspectes de l'avaluació relacionats amb valors i actituds

1. El/La professor/a podrà baixar la nota de l'assignatura entre un 1 i 2 punts sobre 10 a l'estudiant que de forma reiterada no respecti les indicacions sobre les normes de comportament a classe.
2. "No es tolerarà cap falta de respecte a les companyes, als companys o al professorat. Tampoc es toleraran actituds homòfobes, sexistes o racistes. Qualsevol estudiant en què es detectin alguna de les actituds anteriorment descrites, se'l qualificarà de suspès a l'assignatura."

Aspectes formals de treballs escrits

En totes les activitats (individuals i en grup) es tindrà en compte, la correcció lingüística, la redacció i els aspectes formals de presentació.

Altres consideracions

1. Totes les proves avaluatives estaran publicades en la programació diària i en el calendari de les activitats formatives i avaluatives.
2. La data de la prova única coincidirà amb la data de la darrera prova d'avaluació continuada.
3. L'alumnat que repeteix l'assignatura pot sol·licitar al començament de curs realitzar només una avaluació de síntesi final (article 117, pàgina 46 de la Normativa acadèmica de la Universitat Autònoma de Barcelona (Aprovada per acord del Consell de Govern de 7 de juliol de 2022, i modificada per acord de Consell de Govern d'1 de febrer de 2023).

Els estudiants en segona o més matrícula que s'hagin presentat a totes les proves d'avaluació el curs anterior, poden optar a avaluar-se amb una única activitat d'avaluació de síntesi. Aquesta activitat consistirà en un examen en finalitzar l'assignatura coincidint amb l'examen escrit de l'assignatura. Els estudiants en segona o més matrícula que vulguin optar a l'examen de síntesi ho han de comunicar per escrit al professorat responsable de l'assignatura dues setmanes abans de la data publicada.

Activitats d'avaluació

Activitat	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitat dirigida:				
Avaluació escrita: prova objectiva	50%	1	0,04	E01.03, E01.22, E02.01, E05.06, E09.05, E10.07, E18.01, E18.02, E18.03, E18.04, E18.05, E18.06, E20.03
Avaluacions de tipus pràctic	15%	1	0,04	E18.03, E18.04, E18.05, E18.06, E20.03
Avaluació mitjançant casos pràctics i resolució de problemes.	35%	1,75	0,07	E01.03, E02.01, E09.05, E10.07, E18.01, E18.05, E18.06, E20.03

BIBLIOGRAFIA

Llibres:

ENFERMERÍA CLÍNICA AVANZADA

Autors: Pilar Isla Pera.

Edició: 2014 Elsevier España, S.L. 1ª Edición

ISBN 849022451X

ENFERMERÍA MÉDICO-QUIRÚRGICA

Autors: Swearingen PL, Wright J

Edició: 2020 Elsevier España, S.L. 5ª Edición

ISBN 978-0-323-03727-3

ENFERMERÍA CLÍNICA

Autors: María Teresa Luis Rodrigo

Edició: 2015 Wolters Kluwer Health, S.A

ISBN 978-84-15840-64-0

CUIDADOS ENFERMEROS EN LA UNIDAD DE QUEMADOS

Francisco Lorenzo Tapia

ISBN:9788417172282

Webs:

GUIA PRÁCTICA PARA LESIONADOS MEDULARES

<https://www.aspaymmadrid.org/wp-content/uploads/2018/04/guia-practica-para-lesionados-medulares.pdf>

LA ATENCIÓN AL PACIENTE CRÓNICO EN SITUACIÓN DE COMPLEJIDAD: EL RETO DE CONSTRUIR UN ESCENARIO DE ATENCIÓN INTEGRADA

Juan Carlos Contel, Blanca Muntané, Lourdes Camp

<https://www.elsevier.es/es-revista-atencion-primaria-27-articulo-la-atencion-al-paciente-cronico-S0212656711002204>

PROGRAMARI

- Moodle